

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY
PG VII G 025/392/15

Do druku nr 129

Warszawa, dnia 30 grudnia 2015 r.

dot. GMS-WP-173-287/15

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 30. 12. 2015

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W związku z przekazanym do wyrażenia opinii *poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 129)*, uprzejmie przedstawiam następującą opinię.

Przedstawiony projekt obejmuje jedną, lecz niezwykle doniosłą zmianę ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U z 2015 r., poz. 164 z późn. zm.), a mianowicie wprowadza wybór sędziego Trybunału Konstytucyjnego przez Sejm kwalifikowaną większością 2/3 ustawowej liczby posłów.

Kwestia sposobu wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego została uregulowana w art.194 ust. 1 Konstytucji¹. Powołana norma nie określa reguł i trybu wyboru sędziów, co powoduje, że w tym zakresie ma zastosowanie art.

¹ Art. 194.1. Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów wybieranych indywidualnie przez Sejm na 9 lat spośród osób wyróżniających się wiedzą prawniczą. Ponowny wybór do składu Trybunału jest niedopuszczalny.

120 ustawy zasadniczej². Konstrukcja zwykłej większości przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów dla wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego była stosowana niezmiennie od wejścia w życie Konstytucji.

Zauważyć warto, że przepis ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 1070 z późn. zm.) nie określały trybu wyboru sędziów Trybunału. Również takich postanowień nie zawiera uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r., poz.32 z późn. zm.), a zatem tryb ten był uprzednio ukształtowany zgodnie z art. 120 Konstytucji, bez jakiegokolwiek modyfikacji.

W art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U z 2015 r., poz. 164 z późn. zm.) został określony tryb wyboru sędziów Trybunału przez Sejm bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. W ten sposób została wprowadzona, w drodze ustawy, reguła odnosząca się do trybu wyboru sędziów bezwzględną większością głosów. Art. 120 Konstytucji przewiduje (dla ustaw i uchwał Sejmu) zwykłą większość głosów, co oznacza, że przy obecności wymaganego quorum przesądza przewaga głosów „za” wobec głosów „przeciw”. Natomiast bezwzględna większość głosów oznacza przewagę głosów „za” wobec sumy głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”. Tak więc doszło do zmodyfikowania podstawowej zasady wyrażonej w art. 120 Konstytucji.

W kontekście przedstawionych rozważań należy ocenić jako konstytucyjnie dopuszczalne uregulowanie w ustawie kwalifikowanej większości głosów, przy podejmowaniu określonych uchwał Sejmu, a więc także uchwał w sprawie wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Proponowana zmiana ustawy może jednak budzić wątpliwość. Wprowadzeniu kwalifikowanej większości (2/3) ustawowej liczby posłów oznacza bowiem, że wybór sędziego Trybunału następowalby w przypadku poparcia jego kandydatury w głosowaniu przez 307 posłów, co mogłoby

² Art.120 Sejm uchwała ustawy zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów, chyba że Konstytucja przewiduje inna większość. W tym samym trybie Sejm podejmuje uchwały, jeżeli ustawa lub uchwała Sejmu nie stanowi inaczej.

prowadzić do długotrwałych problemów z obsadzaniem zwalnianych stanowisk sędziowskich. Trafnym skądinąd argumentom przedstawionym w uzasadnieniu projektu, w tym przykładowi Republiki Federalnej Niemiec można przeciwstawić problemy z wyborem trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego we Włoszech, gdzie po ponad rocznych próbach dopiero w trzydziestym drugim głosowaniu doszło do wyboru sędziów.

Nie można tracić z pola widzenia także okoliczności, iż w razie przyjęcia projektowanej ustawy w Trybunale będą zasiadać zarówno sędziowie wybrani zwykłą większością przy obecności co najmniej połowy liczny posłów, bezwzględną większością przy takim samym quorum oraz kwalifikowaną większością 2/3 ustawowej liczby posłów, a więc sędziowie o różnej legitymacji wyborczej.

Podsumowując, należy do projektowanej nowelizacji podejść ze szczególną wnikliwością, analizując wszystkie nasuwające się argumenty.

L. P. Powojanin

hr
PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
Marek Jamrogowicz